INTEGRAREA CONȚINUTULUI EDUCATIV MEDIA ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT: STUDII DE CAZ ȘI BUNE PRACTICI EUROPENE

Natalia BEREGOI,
doctor, lector universitar,
Universitatea de Stat din Moldova.
Consultant, Uniunea Europeană de Radiodifuziune
https://orcid.org/0000-0002-5673-5837

Rezumat. *Integrarea conținutului media educațional în sistemele de învățământ este esențială pentru adaptarea procesului educațional la realitățile digitale și pentru facilitarea accesului la cunoaștere. Prin utilizarea resurselor multimedia, educația devine mai interactivă, mai incluzivă și mai eficientă, sprijinind metodele de predare și învățarea adaptată nevoilor fiecărui elev. Această transformare contribuie la creșterea motivației elevilor, la aprofundarea înțelegerii conceptelor și la diversificarea stilurilor de învățare. Totuși, adoptarea acestui model presupune provocări semnificative, precum garantarea calității conținutului și dezvoltarea infrastructurii digitale. Studiile de caz din Olanda și Suedia demonstrează impactul pozitiv al furnizorilor publici de servicii media în educație, evidențiind potențialul acestora de a deveni parteneri strategici ai sistemului educațional. Colaborarea dintre radiodifuzorii publici, instituțiile educaționale și autoritățile guvernamentale poate contribui la dezvoltarea unui sistem educațional modern, sustenabil și orientat spre viitor.*

Cuvinte-cheie: *educație digitală, conținut multimedia, furnizor public de servicii media, învățare interactivă, accesibilitate educațională, integrare media, strategie educațională, incluziune digitală.*

INTEGRATING EDUCATIONAL MEDIA CONTENT INTO THE EDUCATION SYSTEM: EUROPEAN CASE STUDIES AND BEST PRACTICES

Summary. *The integration of educational media content into school systems is essential for adapting the educational process to digital realities and facilitating access to knowledge. By utilizing multimedia resources, education becomes more interactive, inclusive, and effective, supporting teaching methods and learning adapted to each student's needs. This transformation enhances student motivation, deepens concept comprehension, and diversifies learning styles. However, adopting this model involves significant challenges, such as ensuring content quality and developing digital infrastructure. Case studies from the Netherlands and Sweden demonstrate the positive impact of public broadcasters on education, highlighting their potential to become strategic partners in the educational system. Collaboration between public broadcasters, educational institutions, and government authorities can contribute to the development of a modern, sustainable, and future-oriented educational system.*

Keywords*: digital education, multimedia content, public service media provider, interactive learning, educational accessibility, media integration, educational strategy, digital inclusion.*

Într-o eră marcată de transformări digitale accelerate, integrarea conținutului educativ media în sistemul de învățământ a devenit o tendință esențială pentru modernizarea proceselor educaționale și pentru îmbunătățirea accesului la cunoaștere. Pe măsură ce tehnologiile digitale influențează comportamentele de consum media și schimbă modul în care informația este produsă și distribuită, instituțiile educaționale din întreaga lume recunosc potențialul educațional al resurselor media. Această integrare nu doar completează metodele tradiționale de predare, ci și stimulează implicarea activă a elevilor și studenților, oferindu-le instrumente inovatoare de învățare adaptate nevoilor lor.

Tendințele recente arată că educația formală și industria media converg pentru a crea experiențe de învățare mai dinamice și interactive. Platformele de e-learning, podcasturile educative, emisiunile TV pentru copii și adolescenți, precum și resursele video explicative sunt utilizate tot mai frecvent în școli și universități.

Unul dintre factorii determinanți ai acestei integrări este nevoia de adaptare a sistemului educațional la realitățile digitale în care trăiesc tinerii. Elevii și studenții de astăzi sunt „nativi digitali”, obișnuiți cu interacțiunea constantă cu platformele digitale și conținutul video. Astfel că, utilizarea materialelor media nu doar că le captează mai ușor atenția, dar le și facilitează procesul de învățare prin metode vizuale și auditive. În plus, media digitală oferă oportunități pentru învățarea personalizată, oferind conținut adaptat nivelului de cunoștințe și ritmului fiecărui elev.

Furnizorii publici de servicii media (FPSM) au un rol transformator în furnizarea de conținut educațional, în special pentru publicul tânăr. FPSM rămân o platformă de referință pentru programele educaționale de calitate. Acest lucru a fost evident mai ales în perioadele de criză, precum pandemia COVID-19, când FPSM a asigurat resurse esențiale de învățare în perioada închiderii școlilor.

Pentru a răspunde noilor realități educaționale, furnizorii publici de servicii media dezvoltă kituri educaționale și resurse interactive, menite să sprijine învățarea. Integrarea tehnologiilor emergente permite FPSM să rămână relevante și să ofere conținut accesibil și atractiv pentru generațiile digitale. De la lecții video explicative la platforme educative, furnizorii publici de servicii media contribuie la crearea unui mediu de învățare interactiv.

Una dintre misiunile fundamentale ale FPSM este asigurarea unui conținut educațional incluziv, care să răspundă nevoilor diversificate ale publicului. De la programe disponibile în mai multe limbi la resurse adaptate pentru copiii cu dizabilități, furnizorii publici de servicii media creează un mediu de învățare echitabil, reducând inegalitățile educaționale și oferind șanse egale.

Viitorul educației presupune o colaborare strânsă între FPSM și instituțiile de învățământ. Până în 2040, furnizorii publici de servicii media vor juca un rol și mai activ în educația formală, dezvoltând programe integrate în curricula școlară. *„Până în 2040, PSM va dezvolta un program de colaborare cu școlile, axat pe alfabetizarea media și digitală, prin cursuri și kituri educaționale elaborate de furnizorii publici de servicii media.”* [1, p. 126].

În aceeași ordine de idei, F. Martin și G. Lowe, menționează că de-a lungul timpului, FPSM a fost un pilon esențial al educației, oferind resurse accesibile și de înaltă calitate, cu un impact social care depășește logica comercială. În timp ce platformele media private sunt orientate către maximizarea audienței prin conținut bazat pe divertisment, FPSM prioritizează conținut educațional și informativ, răspunzând nevoilor societății. Capacitatea FPSM de a furniza conținut educațional de încredere, accesibil și potrivit rămâne un argument esențial în favoarea susținerii sale publice, mai ales într-un peisaj mediatic din ce în ce mai competitiv [6].

FPSM nu sunt doar furnizori de conținut educațional, ci și parteneri strategici în procesul de învățare, contribuind la formarea unor generații mai informate, capabile să navigheze în lumea digitală cu o gândire critică și o înțelegere solidă a valorilor societății. Ei colaborează activ cu școlile pentru a integra programele educaționale în curricula oficială, prin dezvoltarea de kituri educaționale, lecții digitale și resurse de sprijin pentru profesori. Aceste resurse nu doar completează metodele tradiționale de predare, ci oferă și alternative interactive care facilitează învățarea adaptată nevoilor elevilor [6].

Tranziția de la difuzarea tradițională la modelul de platforme digitale, centrate pe utilizator, a schimbat fundamental modul în care conținutul educațional este produs, distribuit și consumat. Această transformare permite FPSM să își extindă misiunea educațională, oferind resurse accesibile, interactive și adaptate nevoilor unei generații digitale. G. Lowe și J. Bardoel analizează evoluția radiodifuzorilor publici în era digitală, punând accent pe impactul acestora asupra educației, în special pentru publicul tânăr. Trecerea la modelul digital permite FPSM să ajungă la copii prin portaluri online, aplicații mobile și instrumente interactive, facilitând învățarea la cerere. Utilizarea conținutului cross-media asigură flexibilitate și adaptabilitate la stilurile diferite de învățare, transformând educația într-un proces personalizat și interactiv. Platformele de streaming, rețelele sociale și companiile ed-tech atrag un număr tot mai mare de tineri utilizatori. Pentru a rămâne concludente, FPSM trebuie să modernizeze și să diversifice conținutul educațional, oferind resurse interactive, dinamice și adaptabile [5].

La fel, și transformarea digitală a educației a deschis noi oportunități pentru integrarea conținutului media în procesul de învățare, un domeniu în care furnizorii publici de servicii media au avut deja o contribuție semnificativă. Studiul *Online Education via Media Platforms and Applications as an Innovative Teaching Method* arată că platformele digitale și aplicațiile interactive pot îmbunătăți accesibilitatea educației, în special în țările în curs de dezvoltare. Acest lucru subliniază necesitatea unei strategii integrate, în care furnizorii publici de servicii media colaborează cu instituțiile de învățământ pentru a valorifica potențialul educativ [9].

Instituțiile de învățământ superior ce oferă programe de studiu la distanță oferă un exemplu actual privind utilizarea tehnologiilor media digitale pentru livrarea conținutului educațional și interacțiunea colaborativă, compensând lipsa contactului direct. Pe măsură ce diversitatea platformelor media și a serviciilor digitale crește, expertiza în integrarea acestora în educație devine o necesitate strategică. În acest context, furnizorii publici de servicii media pot învăța din modelele dezvoltate de instituțiile de învățământ superior, valorificând noile tehnologii media pentru a crea metode inovatoare de predare. Acest proces necesită depășirea barierelor conceptuale legate de rolul tehnologiei în educație, punând accent pe utilizarea sa ca facilitator al învățării și nu doar ca instrument pasiv de distribuție a informației [10].

Utilizarea tehnologiilor media și a resurselor multimedia a devenit esențială în educația modernă, îmbunătățind accesibilitatea, interactivitatea și gradul de implicare al elevilor [7]. Pe măsură ce peisajul digital continuă să evolueze, furnizorii publici de servicii media pot juca un rol strategic în integrarea conținutului educațional multimedia, sprijinind atât învățământul formal, cât și învățarea nonformală. Această abordare permite dezvoltarea unor metode inovatoare care combină media tradițională cu noile tehnologii digitale, creând noi experiențe de învățare [8]. Integrarea conținutului educațional în ecosistemele digitale ale școlilor și colaborarea cu instituțiile de învățământ poate contribui la modernizarea sistemului educațional și la crearea unui mediu de învățare mai flexibil și incluziv.

Furnizorii publici europeni de servicii media joacă un rol esențial în susținerea educației copiilor prin furnizarea de conținut multimedia de înaltă calitate, corelat cu programele școlare. Raportul *EBU-MIS Children and PSM* evidențiază modul în care FPSM la nivel european contribuie la formarea educațională a copiilor, atât prin difuzarea tradițională, cât și prin platforme digitale [2]. Într-un peisaj media din ce în ce mai competitiv, marcat de oferta extinsă a furnizorilor comerciali, furnizorii publici de servicii media rămân actorii-cheie ai interesului public, asigurând accesul la conținut educațional, cultural și recreativ de calitate, fără presiuni comerciale.

Datele raportului confirmă impactul semnificativ al FPSM în sprijinirea educației copiilor și necesitatea menținerii acestui ecosistem mediatic ca pilon esențial al accesului echitabil la conținut educativ de calitate [2]. Și anume:

- 94% din furnizorii publici europeni de servicii media produc conținut destinat copiilor, demonstrând angajamentul lor față de educația timpurie.
- 81% dintre aceste organizații dispun de platforme online care completează difuzarea liniară, facilitând accesul la conținut educativ pe multiple dispozitive.
- 64% dintre furnizorii publici europeni de servicii media creează resurse educaționale dedicate copiilor, integrând elemente curriculare în emisiuni și platforme interactive.
- 79% dintre furnizorii europeni au dezvoltat aplicații pentru copii, extinzând accesul la învățare prin medii digitale sigure și adaptate vârstei.
- 220 000 de ore de programe TV pentru copii sunt difuzate anual de rețelele FPSM europeni, subliniind diversitatea și continuitatea acestui tip de conținut.

Unul dintre cele mai eficiente moduri prin care PSM sprijină educația copiilor este prin canalele TV educaționale dedicate. În anumite țări, precum Albania, Georgia și Italia, aceste canale funcționează non-stop, oferind conținut educativ variat. Alte state, cum este Turcia, au implementat soluții precum *TRT EBA*, care difuzează programe educaționale pe parcursul întregii zile și în prime-time, facilitând accesul elevilor la lecții structurate.

Pe lângă televiziune, platformele educaționale online devin din ce în ce mai relevante în procesul de învățare. De exemplu, *Schooltv.nl* (Olanda) oferă resurse digitale aliniate curriculei naționale, utilizate de profesori pentru a completa lecțiile din clasă. Un alt exemplu notabil este *Izodrom* (Slovenia), lansat inițial ca o inițiativă temporară în timpul pandemiei COVID-19, dar care a fost transformat într-un program educațional permanent, demonstrând adaptabilitatea și eficiența conținutului media educațional.

În plus, podcasturile educaționale devin o componentă importantă a ecosistemului de învățare digitală. *Once Upon A Time in Zombieville* (BBC) este un exemplu remarcabil, creat special pentru copiii cu deficiențe de vedere și dislexie, utilizând povestirea audio pentru a le facilita înțelegerea și dezvoltarea imaginației. De asemenea, *Les Odyssées* (France Inter) explorează evenimente istorice și figuri marcante, adaptându-le pentru copiii cu vârste între 7 și 12 ani, oferindu-le o experiență de învățare captivantă prin intermediul narațiunilor audio.

Furnizorii publici de servicii media colaborează activ cu instituțiile de învățământ pentru a integra conținutul media educațional în curricula școlară. În Olanda, *NOS*

Jeugdjournaal este un program de știri pentru copii utilizat de 80% dintre școli, servind ca instrument-cheie pentru alfabetizarea media și dezvoltarea gândirii critice. În Belgia, *Les Niouzz* colaborează direct cu profesorii, transformând conținutul de actualitate în material didactic pentru dezbateri și analize în timpul orelor.

În plus, furnizorii publici de servicii media își extind impactul prin învățarea multimedia și compatibilă cu mai multe platforme. Integrarea conținutului educațional în serviciile VOD permite elevilor să acceseze lecții interactive, videoclipuri educative și teste oricând și oriunde. Acest model flexibil facilitează învățarea autonomă, eliminând barierele legate de orarul fix și oferind copiilor posibilitatea de a-și aprofunda cunoștințele într-un mod adaptat nevoilor individuale.

FPSM au avut un rol fundamental în peisajul educațional, asigurând accesul la conținut de învățare de calitate pentru elevi din medii diverse. Cercetările din acest domeniu evidențiază multiple beneficii ale utilizării conținutului educațional produs de FPSM, în special în ceea ce privește accesibilitatea, implicarea activă și experiențele de învățare interactive.

Studii de caz: Schooltv.nl – Integrarea conținutului media în educația formală

Schooltv.nl reprezintă un exemplu valoros al modului în care radiodifuzorii publici pot contribui la modernizarea educației prin integrarea conținutului multimedia în procesul de predare. Dezvoltată de furnizorul public de servicii media olandez NTR, această platformă educațională digitală oferă videoclipuri, resurse interactive și instrumente digitale adaptate curriculumului național. Prin combinarea conținutului audiovizual cu metodele tradiționale de predare, *Schooltv.nl* facilitează accesul la materiale educaționale structurate și validate pedagogic, sprijinind atât profesorii, cât și elevii în procesul de învățare.

Într-un peisaj educațional marcat de tranziția către digitalizare, profesorii se confruntă cu provocarea de a adapta metodele tradiționale de predare la noile generații de elevi, obișnuite cu interacțiunea digitală. Studiile asupra educației multimedia subliniază că utilizarea resurselor audiovizuale în predare crește gradul de implicare a elevilor și îmbunătățește memorizarea informațiilor [7]. În acest context, *Schooltv.nl* servește drept instrument de sprijin pentru cadrele didactice, oferindu-le acces la conținut educațional de înaltă calitate, aliniat curriculumului școlar din Olanda.

Portalul educațional online are grupul țintă principal - profesorii și secundar - elevii. *Schooltv.nl* funcționează ca o platformă educațională complementară, oferind conținut structurat pe discipline și vârste, astfel încât profesorii să poată integra materialele video în lecții. Platforma asigură conformitatea materialelor cu standardele

educaționale naționale, permițând profesorilor să acceseze conținutul necesar pentru disciplinele predate. Temele abordate includ științe, istorie, limbaj, educație civică, precum și aspecte transversale ale învățării. Generațiile actuale de elevi manifestă o preferință crescută pentru învățarea bazată pe resurse vizuale și interactive. Platforma include aplicații educaționale, podcasturi și resurse audio, promovând învățarea multimodală.

Schooltv.nl este extensiv utilizată în școlile olandeze, fiind integrată în activitățile zilnice de predare, și demonstrează potențialul radiodifuziunii publice în susținerea educației prin digitalizare, oferind acces liber la resursele educaționale multimedia structurate. Modelul adoptat de platformă evidențiază valoarea strategică a parteneriatelor dintre FPSM și sistemul de învățământ, ilustrând modul în care furnizorii publici de servicii media pot deveni actori semnificativi în modernizarea procesului de învățare.

UR.se - Transformarea educației prin intermediul furnizorului public de servicii media

UR.se (Sveriges Utbildningsradio AB) joacă un rol esențial în sistemul educațional suedez, oferind conținut media de calitate care sprijină procesele de învățământ printr-o combinație inovatoare dintre jurnalism și pedagogie. Misiunea sa principală este de a transforma educația prin utilizarea mijloacelor media pentru a face învățarea mai accesibilă, captivantă și incluzivă pentru toți elevii.

Prin producerea de conținut audio și video destinat categoriilor de vârstă, *UR.se* reușește să ofere resurse esențiale pentru cadrele didactice și elevi. Aceste resurse includ documentare, emisiuni factuale și programe interactive, disponibile pe canalele de televiziune și radio publice din Suedia, precum SVT, SR și Kunskapskanalen, dar și pe platforma online *UR Play*. Această diversitate de platforme permite utilizatorilor acces rapid și flexibil la materialele educaționale, indiferent de locație sau programul de studiu.

Pentru profesori, *UR.se* constituie un instrument valoros care facilitează procesul didactic prin oferirea a peste 11 000 de programe educaționale care pot fi integrate în lecții. Aceste programe permit profesorilor să diversifice metodele de predare și să creeze un mediu de învățământ mai atractiv. De asemenea, prin utilizarea metodologiei *Flipped Classroom*, elevii pot viziona materialele acasă, ceea ce le permite să se familiarizeze cu subiectele de studiu înainte de curs, facilitând astfel discuțiile și aprofundarea cunoștințelor în clasă.

Un alt avantaj major al *UR.se* este adaptabilitatea conținutului său la cerințele

curriculare, asigurând astfel relevanța materialelor pentru diverse discipline. Spre exemplu, programe precum *Tic Tac Tree* sunt dezvoltate special pentru educația timpurie, ajutând copiii preșcolari să exploreze conceptele fundamentale prin jocuri interactive și povești animate. Pentru elevii mai mari, documentarele și emisiunile factuale tratează subiecte complexe, oferind perspective critice și analitice asupra diverselor teme din domenii precum știință, istorie, societate și mediu.

Accesibilitatea este un aspect central al *UR.se***,** deoarece resursele sale sunt disponibile la solicitare prin *UR Play*, oferind profesorilor flexibilitate în organizarea lecțiilor. Astfel, aceștia pot adapta materialele în funcție de nevoile elevilor, alegând conținutul cel mai potrivit pentru fiecare clasă și nivel educațional. Mai mult, platforma pune accent pe incluziune, oferind conținut adaptat persoanelor cu dizabilități și minorităților lingvistice, asigurând astfel egalitate de șanse în educație. Astfel, *UR.se* joacă un rol crucial în modernizarea educației suedeze, oferind un model de bune practici care poate servi drept inspirație pentru alte sisteme educaționale din lume.

CONCLUZII

Integrarea conținutului media educațional în sistemele de învățământ reprezintă o direcție strategică esențială pentru modernizarea educației și creșterea accesului la cunoaștere. Studiile de caz analizate demonstrează că furnizorii publici de servicii media pot deveni actori-cheie în sprijinirea educației, oferind resurse multimedia accesibile și adaptate cerințelor didactice.

În viitor, utilizarea conținutului media educațional nu va mai fi doar o alternativă, ci va deveni o componentă esențială a educației. Furnizorii publici de servicii media trebuie să adopte strategii inovatoare, să își extindă colaborările cu școlile și universitățile și să se adapteze cerințelor unei generații digitale. Un astfel de proces necesită nu doar modernizarea infrastructurii și a platformelor de învățare, ci și formarea profesorilor în utilizarea eficientă a resurselor digitale și elaborarea unui cadru educațional care să asigure un echilibru între metodele tradiționale și cele multimedia.

Republica Moldova are oportunitatea de a învăța din modelele europene și de a implementa un sistem educațional media modern, capabil să faciliteze accesul la educație, să reducă inegalitățile și să sprijine profesorii în procesul didactic. Teleradio-Moldova poate deveni un furnizor de conținut educațional digital, consolidând rolul radiodifuzorului public ca partener strategic al educației. Dezvoltarea unei platforme digitale educaționale similare cu cele din Olanda și Suedia, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării și instituțiile de învățământ, ar permite integrarea

conținutului media în curriculum și ar sprijini învățarea interactivă prin materiale structurate, disponibile atât pe platformele liniare, cât și cele digitale.

Pentru ca această viziune să devină realitate, este necesară o abordare coordonată între guvern, instituțiile media și actorii educaționali, astfel încât tehnologia să fie percepută ca un facilitator activ al învățării, și nu doar un instrument pasiv de distribuție a informației. Integrarea conținutului educațional media nu doar că îmbunătățește calitatea educației, dar și pregătește elevii pentru un viitor digitalizat, oferindu-le competențele necesare pentru a naviga într-o lume a informației în continuă schimbare.

Integrarea materialelor audio-vizuale în procesul educațional contribuie semnificativ la creșterea motivației elevilor, îmbunătățirea înțelegerii și susținerea diferitelor stiluri de învățare. Numeroase studii subliniază că materialele digitale bine structurate pot îmbunătăți retenția informațiilor, în special pentru elevii care întâmpină dificultăți în metodele tradiționale de învățare bazate pe texte. Astfel, utilizarea conținutului educațional media nu este doar o oportunitate, ci și o strategie esențială pentru crearea unui mediu de învățare adaptabil, incluziv și eficient în era digitală.

Referințe bibliografice:

1. D’ARMA A., FUCHS Ch., HOROWITZ M., UNTERBERGER K. 2021. The Future of Public Service Media and the Internet. In: Fuchs, Christian and Unterberger, Klaus (eds.) The Public Service Media and Public Service Internet Manifesto. Pp. 113–127. London: University of Westminster Press. DOI: https://doi.org/10.16997/book60.e [Accesat: 17.02.2025]
2. EBU-MIS Report - CHILDREN AND PUBLIC SERVICE MEDIA. September, 2023. Disponibil: https://www.ebu.ch/research/membersonly/report/children-and-public-service-media [Accesat: 24.01.2025]
3. Furnizorul public de servicii media educaționale din Suedia. Sveriges Utbildningsradio AB Disponibil: https://www.ur.se/ [Accesat: 15.01.2025]
4. Inițiativa educațională a Furnizorului public de servicii media din Olanda. Dutch Public Broadcasting Educational Initiative – SchoolTV. Disponibil: https://schooltv.nl/ [Accesat: 14.12.2024]
5. LOWE G., BARDOEL J. (eds.) *From Public Service Broadcasting to Public Service Media.* Editorial matters and selections, the editors; articles, individual contributors; Nordicom ISBN 978-91-89471-53-5 2007, 259 p.
6. MARTIN F., LOWE G. The Value and Values of Public Service Media. In: The Value of Public Service Media: RIPE 2013. Göteburg: Nordicom. Dis-

ponibil: http://www.nordicom.gu.se/en/publikationer/value-public-service-media [Accesat: 8.01.2025]
7. MAYER R. Multimedia learning. Cambridge Universty Press. 2020. 450 p. ISBN: 9781107187504
8. OMODARA O., ADU E. Relevance of Educational Media and Multimedia Technology for Effective Service Delivery in Teaching and Learning Processes. IOSR Journal of Research & Method in Education.
9. SOFI-KARIM M., BALI A., RACHED K. Online education via media platforms and applications as an innovative teaching method. Educ Inf Technol 28, 507–523 (2023). Disponibil: https://doi.org/10.1007/s10639-022-11188-0 [Accesat: 19.01.2025]
10. WESTERA W. Reframing the Role of Educational Media Technologies. In: *Quarterly Review of Distance Education, 16*(2), 2015. Pp. 19-32.